

Raamatukogu juubelil meenutati luuletaja Jakob Tamme

EVA KLAAS

eva.klaas@ajaleht.ee

Väike-Maarjas tähistati eelmisel nädalal raamatukogu 110 aasta sünnipäeva ning meenutati 155. sünniaastapäeval **Jakob Tamme**, kes on üks tuntumaid väikemaarjalasi.

Tartu õpetajate seminari lõpetanud Jakob Tamm (7. mai 1861–26. detsember 1907) tuli Väike-Maarjasse kihelkonnakooli juhatajaks 1893. aastal ja jäi sellele kohale surmani.

Ta tõstis kihelkonnakoolis õpetamise silmapaistvale tasemele ja pani erilist rõhku kirjanduse õpetamisele, seda on ära märkinud ka mõned aastad kihelkonnakoolis õppinud kirjanik Anton Hansen Tammsaa-

re. Koolikaaslaste mälestuste järgi oli Tammsaare vaikne, tagasihoidlik ja abivalmis. Ta armastas lugeda, mängis vahel viiulit ning käis kalmistul jalutamasa ja luuletusi kirjutamas.

Mõnikord kutsuti ta Jakob Tamme korterisse ja siis oli läbi ukse kuulda luuletuste lugemist. Tammsaare on öelnud: “Väike-Maarjas puutusin esmakordselt kokku kirjandusega. Mind juhatas sinna Jakob Tamm.”

Esimesed luulekatsetused tegi Jakob Tamm juba õpetajate seminaris, 1882. aastast hakkasid tema loomingut avaldama ajakirjandusväljaanded. Tamm kirjutas rohkesti eepilisi lugulaule ja ballaade, mis oma aja taustal olid mõjukad haridu-

se, rahvusliku meelsuse ja kirjandusliku kultuuri arengu seisukohast.

Tema eluajal nägi trükivalgust luulekogu “Ärganud hääled” (1892). 1914. aastal ilmus kogumik “Jakob Tamme lugalaulud” ning 1959. aastal “Kogutud luuletused”. Tamm tõlkis vene ja saksa kirjandust.

Väike-Maarja raamatukogu sünniks loetakse 1906. aastat. Siis loodi raamatukogu Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi juurde. Üks põllumeeste seltsi asutajaid ning raamatukogu loomise propageerijaid oli ka Jakob Tamm.

1918. aastal otsustas seltsi juhatus fondi suurendada ja anda see väikese tasu eest avalikuks kasutamiseks, mistarvis

telliti Tartust suurem kogus raamatuid. Sõjaolukorra tõttu jäid raamatupakid aastaks seisma Kiltsi raudteejaama ning raamatukogu avati alles järgmisel aastal. Aja jooksul on raamatukogul olnud erinevaid tegevuspaiku. Praegusesse asukohta Lõuna tänaval koliti raamatukogu 2001. aastal.

Lisaks 110. sünnipäevale jõuab tänavu kätte raamatukogu teinegi tähtis verstapost. Saab viiosteist aastat Väike-Maarja valla raamatukogu tegevusest. Siis ühendati Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi raamatukogu ning Väike-Maarja AIP. Avanduse ja Väike-Maarja valla liitumise järel 2005. aastal kuulub haruraamatukogude hulka ka Simuna raamatukogu.

SA VIRUMAA MUUSEUMID

Pärast raamatukogu juubelile pühendatud konverentsi istutati Jakob Tamme mälestuse hoidmiseks raamatukogu ette tamm.